

Asia: VN/35317/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laiksi ulosottokaaren muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista

1. Esitys varojen kohdentamisesta saatavan osille

Lausuntonne yleisesti varojen kohdentamista saatavan osille koskevista muutosehdotuksista.

EK kannattaa esityksen tavoitteita ja katsoo, että esitys pitkälti mahdollistaa tavoitteiden toteutumista. Esitykset perustuvat hallitusohjelmaan ja ovat maltillisia, tasapainoisia ja huolella laadittuja. Tehokas ulosottojärjestelmä suojaaa paitsi velallisen oikeutettuja etuja kannustaen häntä maksamaan velkansa ja työllistymään, myös edistää velkojien oikeussuojaa ja turvaa velkojien omaisuudensuojaa. Muutokset ulosottosääntelyyn edellyttävät tasapainoista punnintaa näiden tavoitteiden välillä. EK:n näkemyksen mukaan tehtävässä on onnistuttu yleisesti ottaen kohtalaisen hyvin. Myös sääntelymuutosten aiheuttamien vaikutusten arvioimisessa eri osapuoliin on esityksessä onnistuttu pääasiallisesti hyvin.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulosottokaarta väliaikaisesti neljä vuotta voimassa olevalla lailla siten, että ulosmittauksesta kertyvät varat kohdennetaan ensin velan pääomalle ja sopimuskorolle ja vasta näiden jälkeen viivästyskoroille, jos perittävänä oleva velka on kuluttajaluotto, ja ulosottooperinnässä toistuvaistulon ulosmittauksesta saadut maksut ovat vuoden aikana lyhentäneet vain velan korkoa.

Tavoitteena on ylivelkaantuneiden ulosottovelallisten aseman helpottaminen ja se, että nykyistä useampi ulosottovelallinen saisi velkansa maksetuksi ulosottomenettelyssä ja että pitkäaikaisten ulosoton asiakkuuksien määrä vähenisi. Esitetyt muutokset vaikuttaisivat taas velkoihin mm. siten, että ehdotuksen soveltamisalaan kuuluvalla saatavalle tulisi pienempi viivästyskorkokertymä. Ulosottoperusteessa vahvistettuun pääomaan tai sopimuskoron takaisinmaksuvelvollisuuteen tai sen määrään ehdotus ei sen sijaan vaikuttaisi. Soveltuminen vain kuluttajaluottoihin rajaisi myös osaltaan lakimuutosten kohteena olevien velkojien määrää.

Ulosottokaareen esitetään lisättäväksi myös säännökset, jotka mahdollistavat osallistumisen ulosottoimituksiin etäyhteydellä sekä videotallenteen laatimisen toimituksista. Lisäksi ehdotetaan oikeustilaa selventäviä muutoksia ennakoilmoituksen antamisvelvollisuuteen toistuvaistulon ulosmittauksessa, maksusuunnitelman päättämiseen, velallisena olevan kuolinpesän kohtuullisten perunkirjoitus- ja hautajaiskulujen huomioimiseen ja velallisena olevalta kuolinpesältä ulosmitattujen varojen tilittämiseen velkojille. Esitys toteuttaa hallitusohjelman kirjauksia.

EK kiinnittää kuitenkin huomiota siihen seikkaan, että käytännön tilanteissa on melko harvinaista, että velallisella on ulosotossa vain kuluttajaluottosaatavia. Tällöin esitetty saatavien kohdistamisjärjestyksen muutos merkitsee monien velallisten kohdalla tosiasiasa vain kertymäjakauman uudelleenjärjestelyä. Muutos suosii tällöin julkisvelkojia, joka toki muodostaa suuren velkojaryhmän.

Lisäksi toteamme, että ehdotus saattaa toteutuessaan vaikuttaa luottomarkkinoihin laajemminkin, koska luotonantajat joutuisivat mahdollisesti tiukentamaan luototuspolitiikkaansa niille kohdistettavan perintäosuuden pienentyessä jossain määrin. Tämä voi olla esityksen tarkoitettukin seuraus, mutta se on hyvä todeta avoimesti.

Lausuntonne muutosehdotuksen kohdentamisesta kuluttajaluottoihin.

-

Lausuntonne varojen kohdentamisjärjestyksen muuttamisen alkamisen edellytyksistä (kuluttajaluoton perimiseksi ollut vuoden aikana vähintään 9 kuukauden ajan voimassa toistuvaistulon ulosmittaus tai maksusuunnitelma, josta tulleet kertymät ovat lyhentäneet vain saatavan korkoa).

-

Lausuntonne varojen kohdentamiseen ehdotettujen muutosten vaikutuksesta velallisten ja velkojien asemaan. Arvioitko ehdotetuilla muutoksilla olevan sellaisia vaikutuksia, joita esitysluonnoksessa ei ole tunnistettu?

-

Lausuntonne varojen kohdentamista koskevan lain voimassaoloajasta.

-

2. Etäosallistuminen ja videotallenteen tekeminen

Lausuntonne etäosallistumista toimituksiin ja ulosottoselvitykseen koskevista ehdotuksista.

-

Lausuntonne videotallenteen tekemistä ja säilytysaikaa koskevasta ehdotuksesta.

-

3. Muut ulosottokaaren muutokset

Lausuntonne muista ulosottokaareen ehdotetuista muutoksista.

-

Suominen Santeri
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Yrityslainsäädäntö